

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tyrocinium Artis Oratoriæ Sacræ Et Profanæ

Moine, Joseph

Solodori, 1714

13. Paradigma 7. Orationis dilatatæ per Dilemma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68834)

nem pacis cum conscientia, ut per eam ad visionem pacis cum Deo, & ad visionem æternæ felicitatis redeamus.

C A P U T XIII.

Paradigma VII. orationis dilatata per Dilemma.

In illud ex Evangelio Dominicæ IV. Adventûs : *Prædicans baptismum Pœnitentiæ, Luc. 3. v. 3.*

Argumentum orationis. *Qui differt conversionem, se vel stultum, vel impium probat.*

I. **P**rima designatio hujus orationis. Argumentatio primaria : *Qui differt conversionem, vel putat, se pro ea suscipienda non habiturum aliquando gratiam Dei efficacem, & tempus, & fore, ut pœniteat peccasse, & conversionem distulisse? vel putat, se habiturum aliquando gratiam efficacem, & tempus, nec fore, ut pœniteat peccasse, & conversionem distulisse? Si primum; est stultus, quod differat. Si secundum; est impius. Igitur qui differt conversionem, se vel stultum, vel impium probat. Exordium.* Ferè omnes agnoscunt, incumbere sibi necessitatem agendæ Pœnitentiæ; plerique tamen illam in aliud tempus reiiciunt. In qua dilatione dubitari potest, majorne dementia peccatoris, an impietas inveniatur. Nam *Propositio & Partitio* si pu-
tat

tat, differendo conversionem, se pro ea suscipienda non habiturum vel gratiam Dei efficacem, vel tempus, & fore, ut ipsum aliquando pœniteat peccâsse & conversionem distulisse, manifestè se stultum probat. Si verò putat, se habiturum talem gratiam & tempus, nec fore, ut pœniteat aliquando peccâsse, & conversionem distulisse, profectò est impius. *Confirmatio.* Argumentatio 1. partis. *Vel peccator differens pœnitentiam putat, se habiturum gratiam efficacem ad illam seriùs arripendam? vel putat, se illam non habiturum? Si prius; est impius differendo. Si posterius; est insanus.* 2. Partis. *Vel idem putat, se ad illam habiturum satis temporis? vel non habiturum satis? Si primum, est impius; Si secundum, amens.* 3. Partis. *Vel credit, non fore, ut aliquando pœniteat peccâsse, & pœnitentiam distulisse? vel credit, fore, ut pœniteat? Si illud, est impius; Si hoc, est stultus. Igitur, &c.* *Epilogus.* Adhortatio ad non differendam pœnitentiam, allatis quibusdam aliis insuper rationibus. Materiam pro dilatazione hujus orationis suppeditat P. Nepveu Meditat. 15. Martii, in hunc modum.

II. *Exordium.* Pauci forsitan erunt, qui vitam suam transactam inspicientes non judicent, sibi opus esse pœnitentiâ, h. e. serio dolore & detestatione commissorum, reditu cum Deo in gratiam per integram Confessionem, & malè factorum in futurum emendationem. Et hic est *Baptismus Pœnitentie in remissio-*

missio-

missionem peccatorum. Plerique tamen non cogitant de illa, quemadmodum oporteret, statim agenda, sed in aliud tempus tam salutare negotium reiiciunt. In qua dilatione dubitari potest, majorne dementia, an impietas peccatoris inveniatur? Quippe ad genuinam conversionem tria requiruntur: Gratia Dei, tempus & dolor syncerus de peccatis. Atqui luculentis rationibus hodie evincam, *Propositio & Partitio* peccatorem, si putet, se differendo, &c. ut num. præced. Quibus consideratis, spero, quemvis, qui nolit inter stultos aut impios numerari, decreturum, illam ne ad unam quidem horam ultrà comperendinare.

III. *Confirmatio. Argumentatio.* I. Pœnitentiam, seu vitæ emendationem differre, est modò de commissis peccatis vel non seriò dolere, illa non super omnia alia mala detestari, vel non firmum & constans propositum de illis vitandis concipere; sed in ea identidem relabi, in iisdem audacter pergere, semper tamen cum aliqua voluntate, ipsa aliquando deserendi, & meliùs vivendi. Quàm multi sic agunt! Sed ex ipsis cum S. Bernardo quæro, an credant, Deum ipsis aliquando sua peccata remissurum, quantacunque sint numero & gravitate? &c. An verò, ut non immeritò, de hoc dubitent? quin etiam tacitè metuant, ne irritatus Deus in pœnam gratias efficaces subtrahat, quibus

bus adjuti deberent & possent resurgere atque ad frugem redire? &c. Si posterius istud sibi imaginantur, possétne sub sole major stultitia excogitari, quàm quòd justè dubii de venia obtinendâ pergant peccare, peccando irritare inimicum omnipotentem, provocare in pœnas Deum, futurum in puniendo severissimum, in æternum implacabilem; eundem toties peccatis offendendo mereri, certa sibi facere, in infinitum augere supplicia sempiterna, quæ tantò futura sunt atrociora, quantò pluribus peccatis debita? Si infernus perpetuus, dirissimus, &c. unico peccato destinatur, quantus, quàm immanis, centena aut plura subsequetur? O cæcitas! ô infania! &c. Si verò opinentur, Deum esse tam misericordem, ut quantumcunque sæpe & graviter peccaverint (cùm tales, qui pœnitentiam procrastinant, plerumque gravius & gravius labantur) per excessum bonitatis gratiam ipsis concessurus sit pœnitentiam agendi, &c, sine qua gratia nemo se potest emendare; quæ potest hac gravior impietas fingi? Quàm atrox malitia, inde sumere occasionem peccandi, & odio habendi Deum, unde deberemus potentissimè incitari ad ipsum tantò magis diligendum & colendum! *Dedit eñ Deus locum pœnitentiæ, & ille abutitur eo in Superbiam per varia crimina ipsum contemnendo, Job 24. 23. An oculus tuus nequam est, quia*

ego

ego bonus sum. Matth. 20. 15. Quàm perversa est hæc ratiocinatio, aut rectiùs deliratio: Deus bonus est; possum ergo tantò liberiùs esse malus. Habet tantum patientiæ, ut mihi velit gratiam respiscendi concedere, centies etiam promerito, ut illa mihi negetur: igitur possum audaciùs ipsum offendere. Quis crederet, sic christianum, &c. Et tamen, &c.

IV. *Argumentatio. 2.* Ad conversionem requiritur etiam Tempus. Qui peccare pergunt, censentne, se habituros parùm, an multum temporis? Si parùm; quæ fatuitas, non applicare illud modicum ad utiliter gerendum negotium totius æternitatis? Quàm solliciti essemus, si dispendium, aut lucrum majorum bonorum dependeret in rebus, omnes nostras fortunas spectantibus, ab unica hora, &c? Et jactura felicitatis, aut metus damni æterni nos non movet? Reipsa tamen ad negotium tanti momenti quisque parùm temporis habet, quia, &c. Tot Viri sancti 90. aut 100. annis sepulti in speluncis inter rigidissimas pœnitentias, putârunt, se nondum satisfecisse pro modicis quibusdam delictis juventutis, nec paratos esse ad comparandum coram Deo judice, qui tamen istius judicio erant verè sapientes. Nos verò, &c. Si autem sperent, se, licet in peccatis pergant, habituros sufficiens tempus agendi pœnitentiam, certissimò sibi persuasum habeant

beant illud Eccli. 15, 21. *Nemini dedit spatium peccandi.* Sed cum Deus illud unice indulgeat ad suum servitium, quæ malitia illo abuti ad peccandum? Cum aliis, quos damnavit, tempus brevius ad pœnitentiam forsitan concesserit, quàm tibi, quantum es ipsi obstrictus? &c. Quanta ingratitude, si peccare perseveres? &c. Nunquid vel hac mereris, ut tempus, quod alioquin concessurus fuisset, abbreviet? Id fore prædixit docente Spiritu sancto Rex vates: *Viri sanguinum & dolosi non dimidiabunt dies suos. Psal. 54. 28.* Dolosi, dicit, qui sceleratè Deum quodammodo fallere conantur, &c. Itaque differre pœnitentiam, & pergere peccare, nunquid est se exponere periculo, & mereri, ut Deus nobis subtrahat tempus, &c?

v. *Argumentatio 3.* Postremò vel iidem credunt, futurum, ut de suis peccatis, quæ nunc, differendo conversionem, committere pergunt, & de hac ipsa dilatione seridò doleant? vel hoc nunquam fore arbitrantur? Si censent fore, ut doleant, & quidem dolore supernaturali, summè cor conterente, &c, qualis ad peccati remissionem est necessarius; quanta vecordia perseverare in ea re committenda, de qua certi sumus, olim necessarium fore, ut summè nos pœniteat illam commisisse, aut æternùm pereundum esse? Quis in aliis rebus non diceret vesanum, qui rem quampiam faciendam susci-

fufciperet, in antecessum certissimus, fore, ut ipsam fecisse summè aliquando pœniteat? Pœnitudo est res ejusmodi, ut prævisa nos à quovis negotio possit absterrere, etiam illo, ad quod maximè nos passio aliqua inclinât. Quod dum in hoc solo negotio non experimur, do cuivis prudenti judicandum, quantum tribuendum sit illi pœnitudini, qua multi putant, se in sacro Tribunali sua scelerâ expurgare. Quæ si summa esset, id est, quæ de peccato admissio supra omne aliud malum cor contereret, uti oportet, jam antè prævisa, procul dubio ab illo nos averteret, pro quo postea exigetur. Esto tamen, talem nos postea habituros; quænam hæc amentia, voluptatem brevem emere dolore, qui & summus esse debet, & ad finem usque vitæ durare, aut nos premere in æternum? Quod si verò existiment, nunquam fore, ut ipsos pœniteat peccasse, nec, quòd pœnitentiam distulerint; sunt igitur jam nunc impiè desperabundi, obdurati in malo, reprobî, &c. Atque adeò, ut à capite breviter totum repetam, qui differt pœnitentiam, stultum se vel impium ex omni parte convictum arbitretur.

VI. *Epilogus.* Quid jam hinc concludimus, qui nec stulti, nec impii volumus haberi? An non illud, quod ex dictis necessariò confectaneum est, quòdque cor nostrum ex ore Dei nobis suggerit: *Non tardes converti ad Dominum*

minum, & ne differas de die in diem; subito enim
 veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te.
 Eccli. 5. 8. Hortatur id ipsum S. Aug. in Psalm.
 144. Noli dicere: cras me convertam, cras Deo
 placebo. Quid dicis? Deus conversioni tuæ indulgen-
 tiam promisit, sed dilationi tuæ diem crastinum
 non promisit. Ad conversionem genuinam re-
 quiritur Dei gratia, tempus, & sincera pœ-
 nitudo. Tantò minùs mereris talem gra-
 tiam & tempus (quod & ipsum est favor
 Dei non vulgaris) quantò frequentius te il-
 lis peccando indignum reddis. Tempus in-
 certum est, & breve: maline summi, cer-
 tissimi, & æterni periculum rei incertissimæ
 committes? Incertus quoque, an non pec-
 catis assuetus voluntatem conversionis olim
 sis non habiturus, etsi tempus tunc habe-
 res, exspectas? Quid de illius pœnitentiæ
 bonitate censendum, quam non voluntas
 ultro liberèque arripit, sed mors vicina ex-
 torquet propemodum nolenti? Ut nihil di-
 cam, quòd pro illa nullum tempus sit in-
 eptius, quàm postremum, ubi omnia ob-
 stant, morbi in corpore, angor in animo,
 hebetata vis cogitandi, necessitas dispen-
 di de fortunis, amicorum importunus ac-
 cessus, dolor ob hos deserendos, metus im-
 minentis æternitatis. Ille dolor est & effica-
 cior & securior, qui à corde puriore & Dei
 magis amante proficiscitur, quæ tamen pu-
 ritas & dilectio multitudine peccatorum
 semper magis evertitur. CA-